

POSTANOWIENIE

Dnia 30 września 2019 r.

Sąd Rejonowy w Szczytnie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	ASR Marcin Borodziuk
Protokolant:	po. sekr. sąd. Agnieszka Grabowska

po rozpoznaniu w dniu 30 września 2019 r. w Szczytnie na rozprawie

sprawy z wniosku G. R.

z udziałem A. L., W. (...), A. S. (1), M. C., T. C.

o stwierdzenie nabycia spadku

I. stwierdza, że spadek po W. C. (1), synu S. i W., zmarłym w dniu 23 sierpnia 2014 roku w O., ostatnio stale zamieszkałym w P., na podstawie ustawy nabyły wprost jego dzieci:

- M. C., córka jego i B., w 1/2 części,

- T. C., syn jego i J., w 1/2 części;

II. stwierdza, że spadek po A. S. (2), córce W. i S., zmarłej w dniu 26 lipca 2018 roku w O., ostatnio stale zamieszkałej w P., na podstawie ustawy nabyły z dobrodziejstwem inwentarza dzieci jej i J.: W. S., A. S. (1) i A. L., po 1/3 części każde z nich;

III. stwierdza, że spadek po W. C. (2), córce J. i A., zmarłej w dniu 30 października 2018 roku w O., ostatnio stale zamieszkałej w P., na podstawie ustawy nabyli z dobrodziejstwem inwentarza:

- córka jej i S., G. R., w 1/3 części,

oraz wnuki spadkodawcy:

- W. S., córka J. i A., w 1/9 części,

- A. S. (1), syn J. i A., w 1/9 części,

- A. L., córka J. i A., w 1/9 części,

- M. C., córka W. i B., w 1/6 części,

- T. C., syn W. i J., w 1/6 części;

IV. stwierdza, że koszty postępowania wnioskodawczyni i uczestnicy ponoszą we własnym zakresie.

UZASADNIENIE

postanowienia z dnia 30 września 2019 r.

Wnioskodawczyni G. R. wniosła o stwierdzenie nabycia spadku po swojej matce, W. C. (2), jak również po rodzeństwie – W. C. (1) i A. S. (2). W przypadku wszystkich spadkodawców domagała się stwierdzenia nabycia spadku z mocy ustawy.

Uzasadniając interes prawny w stwierdzeniu nabycia spadku po W. C. (1) i M. C. wnioskodawczyni podała, że jest współwłaścicielką nieruchomości, co do której nie może wystąpić o dział spadku w sytuacji, gdy brak stwierdzenia, kto dziedziczy po wymienionych spadkodawcach.

Uczestniczka M. C., córka W. C. (1), przychyliła się do wniosku (k. 137v).

Pozostali uczestnicy postępowania nie zajęli stanowiska w sprawie. Jedyne uczestnik T. C. kilkakrotnie składał kilkakrotnie wnioski o odroczenie rozprawy, nie zajmując stanowiska co do meritum sprawy.

Podstawa faktyczna rozstrzygnięcia:

W dniu 23 sierpnia 2014 r. w O. zmarł W. C. (1). W dniu 26 lipca 2018 r. zmarła jego siostra, A. S. (2). Następnie w dniu 30 października 2018 r. w O. zmarła matka ich obojga – W. C. (2).

(dowód: odpisy skrócone aktów zgonu, k. 8-9, 33)

Żadna z powyższych osób w chwili śmierci nie pozostawała w związku małżeńskim. W. C. (2) poza wymienionymi W. C. (1) i A. S. (2) miała córkę, G. R.. A. S. (2) miała troje dzieci, A. L., W. (...) i A. S. (1). Z kolei W. C. (1) miał dwoje dzieci, M. C. i T. C..

(dowód: dokumenty , w tym akta stanu cywilnego, k. 10, 27, 43, 150)

Innych dzieci, w tym pozamałżeńskich lub przysposobionych, żaden ze spadkodawców nie miał. Nikt nie składał oświadczenia o odrzuceniu spadku po spadkodawcach. Nikt też nie zawierał z nimi umowy o zrzeczenie się dziedziczenia. Nie toczyło się postępowanie o uznanie któregośkolwiek ze spadkobierców za niegodnego dziedziczenia. Spadkodawcy nie sporządzili testamentów

(dowód: zapewnienie spadkowe wnioskodawcy, protokół rozprawy z 20.03.2019 r., 00:04:31-00:15:07)

Powyższy stan faktyczny ustalono w oparciu o powołane akta stanu cywilnego, które stanowiły dokumenty urzędowe w rozumieniu art. 244 § 1 k.p.c. Ich moc dowodowa nie budziła przy tym wątpliwości Sądu zważywszy na to, że zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego akty stanu cywilnego stanowią wyłączny dowód zdarzeń w nich stwierdzonych; ich niezgodność z prawdą może być udowodniona jedynie w postępowaniu sądowym. Sąd oparł się także na zapewnieniu spadkowym złożonym przez wnioskodawczynię, którego wiarygodność nie budziła wątpliwości. W oparciu o zapewnienie spadkowe ustalono przede wszystkim, że spadkodawcy mieli zstępnych i nie sporządzili testamentów.

Wyjaśnienie podstawy prawnej postanowienia:

Zgodnie z art. 926. § 1 k.c. powołanie do spadku wynika z ustawy albo z testamentu. Jak wynika z zapewnienia spadkowego, którego wiarygodność nie budziła wątpliwości Sądu, spadkodawca nie pozostawił testamentu.

Stosownie do art. 931 § 1 k.c. w pierwszej kolejności powołane są z ustawy do spadku dzieci spadkodawcy oraz jego małżonek; dziedziczą oni w częściach równych. Jednakże część przypadająca małżonkowi nie może być mniejsza niż

jedna czwarta całości spadku. Stąd spadek po W. C. (1) nabyły dzieci w częściach równych (po 1/2 części), podobnie jak w przypadku A. S. (2) (po 1/3 części).

Według art. 931 § 2 k.c., jeżeli dziecko spadkodawcy nie dożyło otwarcia spadku, udział spadkowy, który by mu przypadł, przypada jego dzieciom w częściach równych. Przepis ten stosuje się odpowiednio do dalszych zstępnych. Stąd spadek po W. C. (2) nabyła jedna z trzech córek, wnioskodawczyni G. R., pozostała część spadku nabyły wnuki W. S., A. L. i A. S. (1) (po 1/9 części), oraz M. C. i T. C. (po 1/6 części)

Zgodnie z art. 924 k.c. spadek otwiera się z chwilą śmierci spadkodawcy. Według art. 925 k.c. spadkobierca nabywa spadek z chwilą otwarcia spadku. Wobec treści tych przepisów porządek dziedziczenia Sąd ustala na moment śmierci spadkodawcy. Oznacza to, że spadkobiercami są osoby, które żyły w tej dacie, choćby zmarły przed datą orzekania. Ich następcy prawni posiadają status uczestników postępowania.

Zgodnie z art. 1015 § 1 k.c. oświadczenie o przyjęciu lub o odrzuceniu spadku może być złożone w ciągu sześciu miesięcy od dnia, w którym spadkobierca dowiedział się o tytule swego powołania. Zgodnie zaś z § 2 tego przepisu (w brzmieniu sprzed wejścia w życie ustawy z dnia 20 marca 2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw, Dz.U.2015.539, tj. sprzed 18 października 2015 r.), brak oświadczenia spadkobiercy w terminie określonym w § 1 jest jednoznaczny z przyjęciem spadku wprost.

M. C. i T. C. w terminie 6 miesięcy od daty śmierci W. C. (1) nie składali oświadczenia co do przyjęcia lub odrzucenia spadku, w związku z czym nabycie przez nie spadku nastąpiło wprost, tj. bez ograniczenia odpowiedzialności za ewentualne długi spadkowe. Co do pozostałych spadkodawców, Sąd stwierdził nabycie spadku z dobrodziejstwem inwentarza, kierując się treścią art. 1015 § 2 k.c. w brzmieniu od 18 października 2015 r.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak w pkt I postanowienia.

W pkt IV Sąd stwierdził, że koszty postępowania wnioskodawca i uczestnicy ponoszą we własnym zakresie. Rozstrzygnięcie w tym zakresie wynika wprost z treści art. 520 § 1 k.p.c., zgodnie z którym uczestnicy postępowania nieprocesowego ponoszą koszty związane ze swoim udziałem w sprawie.

Na marginesie wskazać należy, że Sąd nie był związany wnioskiem uczestnika T. C. o odroczenie ostatniej rozprawy. Podniesione w nim okoliczności były znane pełnomocnikowi tego uczestnika już w dniu 16 września 2019 r., a przy tym wiadomość e-mail z wnioskiem o odroczenie rozprawy dotarła do Sądu po zakończeniu rozprawy.

Wymieniony miał możliwość zajęcia stanowiska w sprawie na piśmie. Nie wnosił przy tym o podjęcie jakichkolwiek czynności dowodowych, które wymagałyby jego osobistego udziału w rozprawie. Należy przy tym przywołać pogląd z orzecznictwa, zgodnie z którym w postępowaniu cywilnym zasada jawności posiedzeń nie nakłada na sąd obowiązku zapewnienia obecności strony, która nie może się stawić, choćby była pozbawiona wolności (tak wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 21 stycznia 2005 r., VI ACa 666/04). Dopiero konieczność przeprowadzenia ewentualnych dowodów, takich jak przesłuchanie stron, powodowałyby konieczność doprowadzenia uczestnika T. C. na rozprawę.

Jeżeli zaś chodzi o kwestię umocowania pełnomocnika wnioskodawczyni, wymieniony przedłożył umowę z G. R., z której treści wyraźnie wynika istnienie stałego stosunku zlecenia w rozumieniu art. 87 § 1 k.p.c., uprawniającego do udzielenia pełnomocnictwa procesowego, które to zostało wraz z wnioskiem złożone (k. 18). Pełnomocnik uczestnika T. C. nie podniósł przy tym jakichkolwiek okoliczności uzasadniających ocenę, że M. M. nie był należycie umocowany do reprezentowania wnioskodawczyni.

Już zupełnie ubocznie należy wskazać, że wnioskodawczyni wykazała interes prawny w żądaniu stwierdzenia nabycia spadku po A. S. (2), składając na rozprawie odpis księgi wieczystej, z której wynika że W. C. (2) i A. S. (2) były współwłaścicielkami nieruchomości. Jeśli chodzi o W. C. (1), to stwierdzić należy że wniosek poparła uczestniczka M. C. – jako córka spadkodawcy ewidentnie legitymowana do wystąpienia o stwierdzenie nabycia spadku po nim.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

(...)

3. (...)

S.,(...)